

Criptografie și Securitate

- Prelegerea 11 - Securitate CPA și CCA

Adela Georgescu, Ruxandra F. Olimid

Facultatea de Matematică și Informatică
Universitatea din București

Cuprins

1. Scenarii de atac

2. Securitate CPA

3. Securitate CCA

Scenarii de atac

- ▶ Reamintim câteva dintre scenariile de atac pe care le-am mai întâlnit:
  - ▶ **Atac cu text criptat:** Atacatorul știe doar *textul criptat* - poate încerca un **atac prin forță brută** prin care se parcurg toate cheile până se găsește cea corectă;

Scenarii de atac

- ▶ Reamintim câteva dintre scenariile de atac pe care le-am mai întâlnit:
  - ▶ **Atac cu text criptat:** Atacatorul știe doar *textul criptat* - poate încerca un **atac prin forță brută** prin care se parcurg toate cheile până se găsește cea corectă;
  - ▶ **Atac cu text clar:** Atacatorul cunoaște una sau mai multe perechi (*text clar, text criptat*);

Scenarii de atac

- ▶ Reamintim câteva dintre scenariile de atac pe care le-am mai întâlnit:
  - ▶ **Atac cu text criptat:** Atacatorul știe doar *textul criptat* - poate încerca un **atac prin forță brută** prin care se parcurg toate cheile până se găsește cea corectă;
  - ▶ **Atac cu text clar:** Atacatorul cunoaște una sau mai multe perechi (*text clar, text criptat*);
  - ▶ **Atac cu text clar ales:** Atacatorul poate obține criptarea unor texte clare alese de el;

Scenarii de atac

- ▶ Reamintim câteva dintre scenariile de atac pe care le-am mai întâlnit:
  - ▶ **Atac cu text criptat:** Atacatorul știe doar *textul criptat* - poate încerca un **atac prin forță brută** prin care se parcurg toate cheile până se găsește cea corectă;
  - ▶ **Atac cu text clar:** Atacatorul cunoaște una sau mai multe perechi (*text clar, text criptat*);
  - ▶ **Atac cu text clar ales:** Atacatorul poate obține criptarea unor texte clare alese de el;
  - ▶ **Atac cu text criptat ales:** Atacatorul are posibilitatea să obțină decriptarea unor texte criptate alese de el.

Scenarii de atac

- ▶ Ultimele 2 scenarii de atac oferă adversarului putere crescută;

Scenarii de atac

- ▶ Ultimele 2 scenarii de atac oferă adversarului putere crescută;
- ▶ Acesta devine un adversar **activ**, care primește abilitatea de a obține criptarea și / sau decriptarea unor mesaje, respectiv texte criptate alese de el;

Scenarii de atac

- ▶ Ultimele 2 scenarii de atac oferă adversarului putere crescută;
- ▶ Acesta devine un adversar **activ**, care primește abilitatea de a obține criptarea și / sau decriptarea unor mesaje, respectiv texte criptate alese de el;
- ▶ În plus, adversarul poate alege mesajele sau textele criptate în mod **adaptiv** în funcție de răspunsurile primite precedent.

Noțiuni de securitate

- ▶ Definim astfel 2 noțiuni de securitate:

Noțiuni de securitate

- ▶ Definim astfel 2 noțiuni de securitate:
  - ▶ CPA (Chosen-Plaintext Attack): adversarul poate să obțină criptarea unor mesaje alese de el;

Noțiuni de securitate

- ▶ Definim astfel 2 noțiuni de securitate:
  - ▶ CPA (Chosen-Plaintext Attack): adversarul poate să obțină criptarea unor mesaje alese de el;
  - ▶ CCA (Chosen-Ciphertext Attack): adversarul poate să obțină criptarea unor mesaje alese de el și decriptarea unor texte criptate alese de el.

- ▶ Capabilitățile adversarului: el poate interacționa cu un **oracol de criptare**, fiind un adversar *activ* care poate rula atacuri în timp polinomial;

Securitate CPA

- ▶ Capabilitățile adversarului: el poate interacționa cu un **oracol de criptare**, fiind un adversar *activ* care poate rula atacuri în timp polinomial;
- ▶ Adversarul poate transmite către oracol orice mesaj m și primește înapoi textul criptat corespunzător;

Securitate CPA

- ▶ Capabilitățile adversarului: el poate interacționa cu un **oracol de criptare**, fiind un adversar *activ* care poate rula atacuri în timp polinomial;
- ▶ Adversarul poate transmite către oracol orice mesaj m și primește înapoi textul criptat corespunzător;
- ▶ Dacă sistemul de criptare este nedeterminist, atunci oracolul folosește de fiecare dată o valoare aleatoare nouă și neutilizată anterior.

Securitate CPA

- ▶ Considerăm că securitatea este impactată dacă adversarul poate să distingă între criptările a două mesaje aleatoare;

Securitate CPA

- ▶ Considerăm că securitatea este impactată dacă adversarul poate să distingă între criptările a două mesaje aleatoare;
- ▶ Vom defini securitatea CPA pe baza unui experiment de indistinctibilitate $Priv_{\mathcal{A}, \pi}^{cpa}(n)$ unde $\pi = (Enc, Dec)$ este schema de criptare iar n este parametrul de securitate al schemei π ;

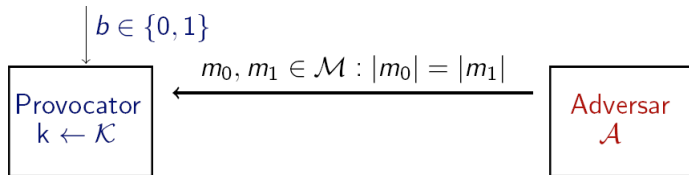
Securitate CPA

- ▶ Considerăm că securitatea este impactată dacă adversarul poate să distingă între criptările a două mesaje aleatoare;
- ▶ Vom defini securitatea CPA pe baza unui experiment de indistinctibilitate $Priv_{\mathcal{A}, \pi}^{cpa}(n)$ unde $\pi = (Enc, Dec)$ este schema de criptare iar n este parametrul de securitate al schemei π ;
- ▶ Personajele participante: **adversarul** $\mathcal{A}$ care încearcă să spargă schema și un **provocator (challenger)**;

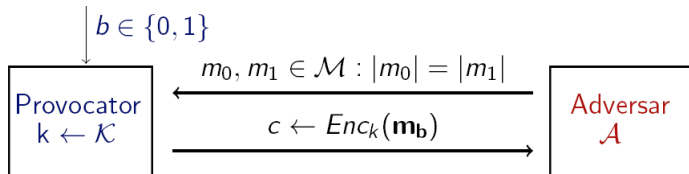
Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{cpa}(n)$

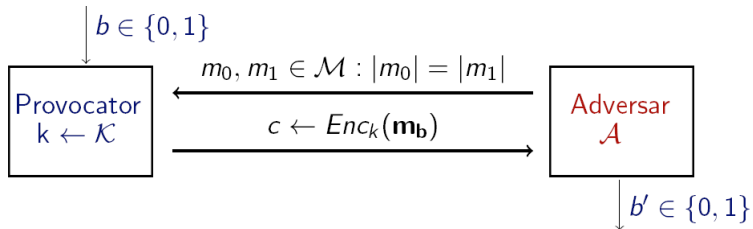
Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{cpa}(n)$

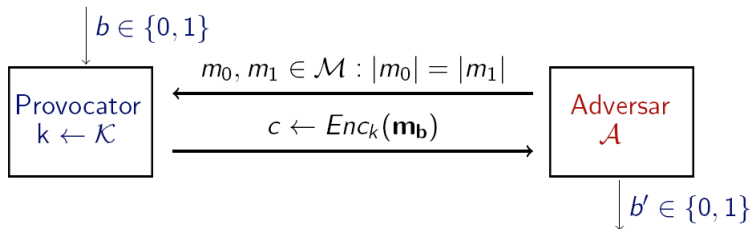
Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{cpa}(n)$

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cpa}}(n)$

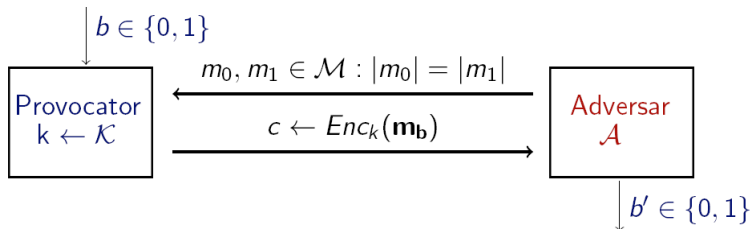

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cpa}}(n)$

- Pe toată durata experimentului, $\mathcal{A}$ are acces la oracolul de criptare $\text{Enc}_k(\cdot)$!

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{cpa}(n)$

- Output-ul experimentului este 1 dacă $b' = b$ și 0 altfel. Dacă $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{cpa}(n) = 1$, spunem că $\mathcal{A}$ a efectuat experimentul cu succes.

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A},\pi}^{\text{cpa}}(n)$

Definiție

O schemă de criptare $\pi = (\text{Enc}, \text{Dec})$ este **CPA-sigură** dacă pentru orice adversar PPT $\mathcal{A}$ există o funcție neglijabilă negl așa încât

$$\Pr[\text{Priv}_{\mathcal{A},\pi}^{\text{cpa}}(n) = 1] \leq \frac{1}{2} + \text{negl}(n).$$

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A},\pi}^{\text{cpa}}(n)$

Definiție

O schemă de criptare $\pi = (\text{Enc}, \text{Dec})$ este **CPA-sigură** dacă pentru orice adversar PPT $\mathcal{A}$ există o funcție neglijabilă negl așa încât

$$\Pr[\text{Priv}_{\mathcal{A},\pi}^{\text{cpa}}(n) = 1] \leq \frac{1}{2} + \text{negl}(n).$$

- Un adversar nu poate determina care text clar a fost criptat cu o probabilitate semnificativ mai mare decât dacă ar fi ghicit (în sens aleator, dat cu banul), chiar dacă are acces la oracolul de criptare.

Securitate CPA

- ▶ **Întrebare:** Un sistem de criptare CPA-sigur este întotdeauna semantic sigur?

Securitate CPA

- ▶ **Întrebare:** Un sistem de criptare CPA-sigur este întotdeauna semantic sigur?
- ▶ **Răspuns:** DA! Experimentul $Priv_{\mathcal{A}, \pi}^{eav}(n)$ este $Priv_{\mathcal{A}, \pi}^{cpa}(n)$ în care $\mathcal{A}$ nu folosește oracolul de criptare.

Securitate CPA

- ▶ **Întrebare:** Un sistem de criptare CPA-sigur este întotdeauna semantic sigur?
- ▶ **Răspuns:** DA! Experimentul $Priv_{\mathcal{A}, \pi}^{eav}(n)$ este $Priv_{\mathcal{A}, \pi}^{cpa}(n)$ în care $\mathcal{A}$ nu folosește oracolul de criptare.
- ▶ **Întrebare:** Un sistem de criptare determinist poate fi CPA-sigur?

Securitate CPA

- ▶ **Întrebare:** Un sistem de criptare CPA-sigur este întotdeauna semantic sigur?
- ▶ **Răspuns:** DA! Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{eav}}(n)$ este $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cpa}}(n)$ în care $\mathcal{A}$ nu folosește oracolul de criptare.
- ▶ **Întrebare:** Un sistem de criptare determinist poate fi CPA-sigur?
- ▶ **Răspuns:** NU! Adversarul cere oracolului criptarea mesajului m_0 . Dacă textul criptat este egal cu c , atunci $b' = 0$, altfel $b' = 1$. În concluzie, $\mathcal{A}$ câștigă cu probabilitate 1.

Securitate CPA - Criptare multiplă

- ▶ În definiția precedentă am considerat cazul unui adversar care primește **un singur** text criptat;

Securitate CPA - Criptare multiplă

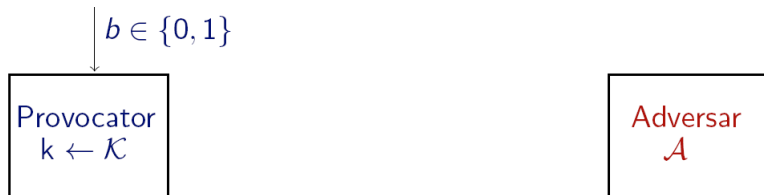
- ▶ În definiția precedentă am considerat cazul unui adversar care primește **un singur** text criptat;
- ▶ În realitate, în cadrul unei comunicații se trimit **mai multe mesaje** pe care adversarul le poate intercepta;

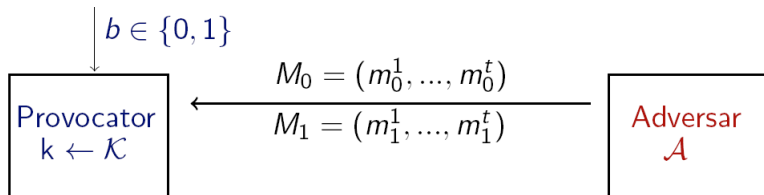
Securitate CPA - Criptare multiplă

- ▶ În definiția precedentă am considerat cazul unui adversar care primește **un singur** text criptat;
- ▶ În realitate, în cadrul unei comunicații se trimit **mai multe mesaje** pe care adversarul le poate intercepta;
- ▶ Definim ce înseamnă o schemă sigură chiar și în aceste condiții.

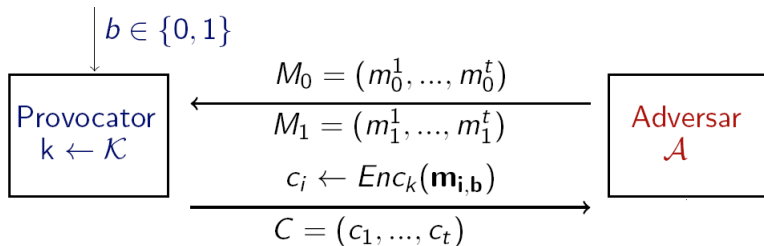
Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cpa}}(n)$

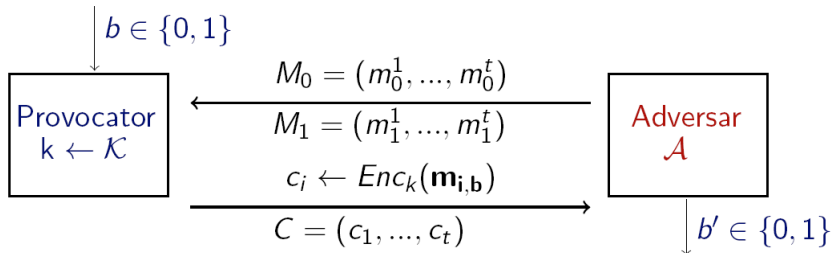
Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{cpa}(n)$

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{cpa}(n)$

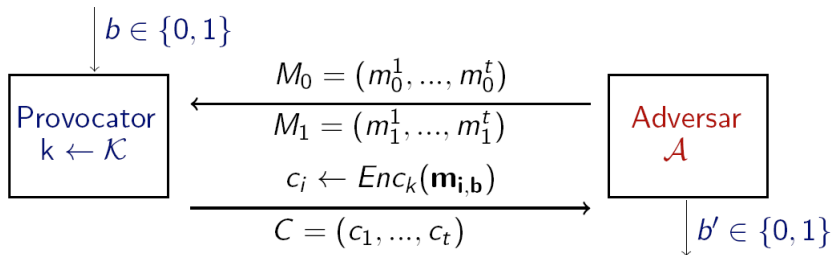

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cpa}}(n)$

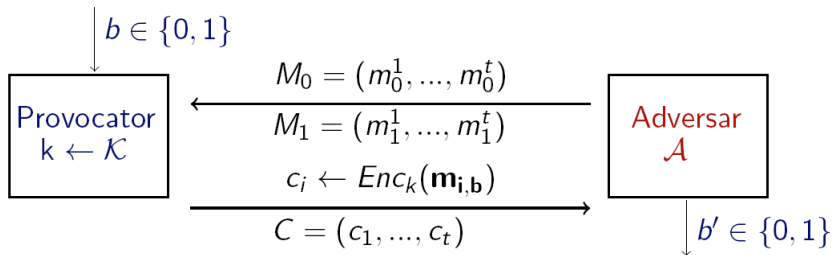
- Pe toată durata experimentului, $\mathcal{A}$ are acces la oracolul de criptare $\text{Enc}_k(\cdot)$!

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{cpa}(n)$

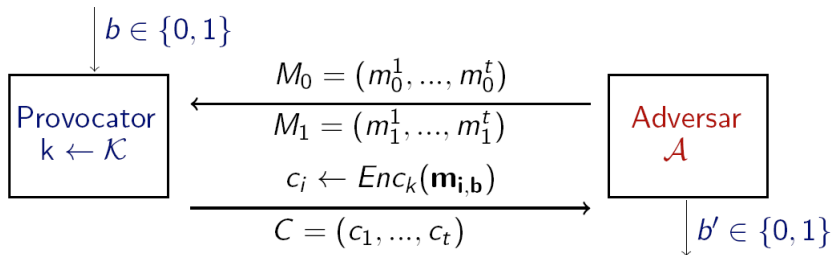
- Output-ul experimentului este 1 dacă $b' = b$ și 0 altfel;

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{cpa}(n)$

- Output-ul experimentului este 1 dacă $b' = b$ și 0 altfel;
- Definiția de securitate este aceeași, doar că se referă la experimentul de mai sus.

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cpa}}(n)$

- ▶ Output-ul experimentului este 1 dacă $b' = b$ și 0 altfel;
- ▶ Definiția de securitate este aceeași, doar că se referă la experimentul de mai sus.
- ▶ Securitatea pentru criptare **simplică** implică securitate pentru criptare **multiplă**!

Securitate CCA

- ▶ Capabilitățile adversarului: el poate interacționa cu un **oracol de criptare** și cu un **oracol de decriptare**, fiind un adversar *activ* care poate rula atacuri în timp polinomial;

Securitate CCA

- ▶ Capabilitățile adversarului: el poate interacționa cu un **oracol de criptare** și cu un **oracol de decriptare**, fiind un adversar *activ* care poate rula atacuri în timp polinomial;
- ▶ Adversarul poate transmite către oracolul de criptare orice mesaj m și primește înapoi textul criptat corespunzător sau poate transmite către oracolul de decriptare *anumite* mesaje c și primește înapoi mesajul clar corespunzător;

Securitate CCA

- ▶ Capabilitățile adversarului: el poate interacționa cu un **oracol de criptare** și cu un **oracol de decriptare**, fiind un adversar *activ* care poate rula atacuri în timp polinomial;
- ▶ Adversarul poate transmite către oracolul de criptare orice mesaj m și primește înapoi textul criptat corespunzător sau poate transmite către oracolul de decriptare *anumite* mesaje c și primește înapoi mesajul clar corespunzător;
- ▶ Dacă sistemul de criptare este nedeterminist, atunci oracolul de criptare folosește de fiecare dată o valoare aleatoare nouă și neutilizată anterior.

Securitate CCA

- ▶ Considerăm că securitatea este impactată dacă adversarul poate să distingă între criptările a două mesaje aleatoare;

Securitate CCA

- ▶ Considerăm că securitatea este impactată dacă adversarul poate să distingă între criptările a două mesaje aleatoare;
- ▶ Vom defini securitatea CCA pe baza unui experiment de indistinctibilitate $Priv_{\mathcal{A}, \pi}^{cca}(n)$ unde $\pi = (Enc, Dec)$ este schema de criptare iar n este parametrul de securitate al schemei π ;

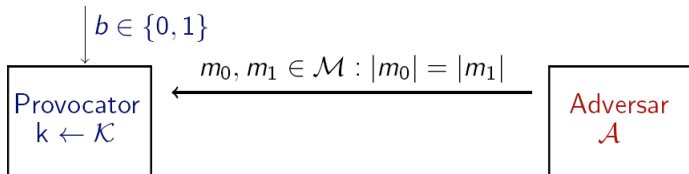
Securitate CCA

- ▶ Considerăm că securitatea este impactată dacă adversarul poate să distingă între criptările a două mesaje aleatoare;
- ▶ Vom defini securitatea CCA pe baza unui experiment de indistinctibilitate $Priv_{\mathcal{A}, \pi}^{cca}(n)$ unde $\pi = (Enc, Dec)$ este schema de criptare iar n este parametrul de securitate al schemei π ;
- ▶ Personajele participante: **adversarul** $\mathcal{A}$ care încearcă să spargă schema și un **provocator (challenger)**;

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n)$

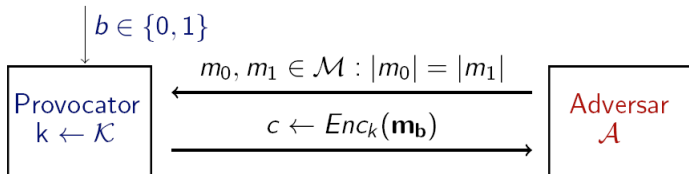

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n)$

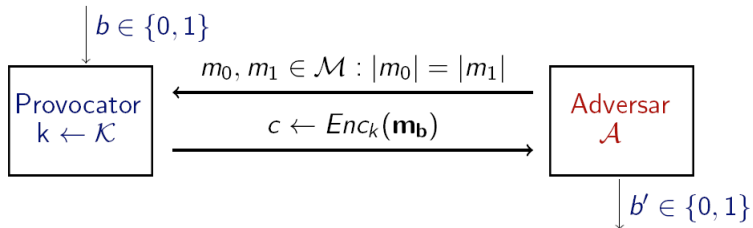

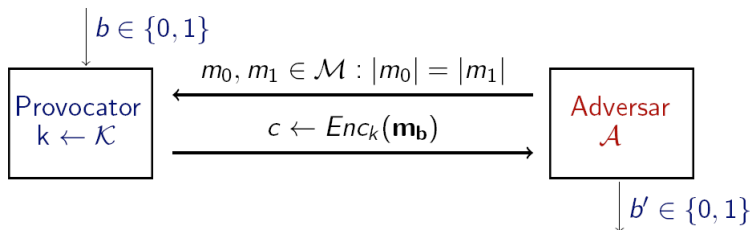
Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n)$

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n)$

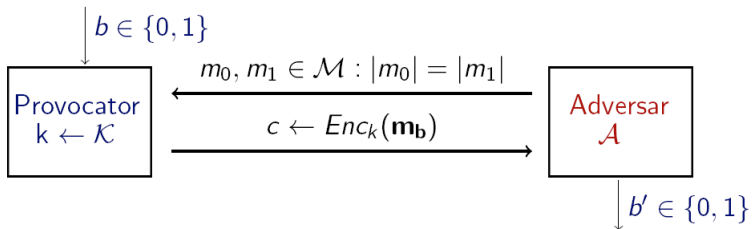

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n)$

- Pe toată durata experimentului, $\mathcal{A}$ are acces la oracolul de criptare $\text{Enc}_k(\cdot)$ și la oracolul de decriptare $\text{Dec}_k(\cdot)$ cu restricția că nu poate decripta c !

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n)$

- Output-ul experimentului este 1 dacă $b' = b$ și 0 altfel. Dacă $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n) = 1$, spunem că $\mathcal{A}$ a efectuat experimentul cu succes.

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A},\pi}^{\text{cca}}(n)$

Definiție

O schemă de criptare $\pi = (\text{Enc}, \text{Dec})$ este **CCA-sigură** dacă pentru orice adversar PPT $\mathcal{A}$ există o funcție neglijabilă negl așa încât

$$\Pr[\text{Priv}_{\mathcal{A},\pi}^{\text{cca}}(n) = 1] \leq \frac{1}{2} + \text{negl}(n).$$

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A},\pi}^{\text{cca}}(n)$

Definiție

O schemă de criptare $\pi = (\text{Enc}, \text{Dec})$ este **CCA-sigură** dacă pentru orice adversar PPT $\mathcal{A}$ există o funcție neglijabilă negl așa încât

$$\Pr[\text{Priv}_{\mathcal{A},\pi}^{\text{cca}}(n) = 1] \leq \frac{1}{2} + \text{negl}(n).$$

- Un adversar nu poate determina care text clar a fost criptat cu o probabilitate semnificativ mai mare decât dacă ar fi ghicit (în sens aleator, dat cu banul), chiar dacă are acces la oracolele de criptare și decriptare.

Securitate CCA

- ▶ **Întrebare:** Un sistem de criptare CCA-sigur este întotdeauna CPA-sigur?

Securitate CCA

- ▶ **Întrebare:** Un sistem de criptare CCA-sigur este întotdeauna CPA-sigur?
- ▶ **Răspuns:** DA! Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cpa}}(n)$ este $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n)$ în care $\mathcal{A}$ nu folosește oracolul de decriptare.

Securitate CCA

- ▶ **Întrebare:** Un sistem de criptare CCA-sigur este întotdeauna CPA-sigur?
- ▶ **Răspuns:** DA! Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cpa}}(n)$ este $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n)$ în care $\mathcal{A}$ nu folosește oracolul de decriptare.
- ▶ **Întrebare:** Un sistem de criptare determinist poate fi CCA-sigur?

Securitate CCA

- ▶ **Întrebare:** Un sistem de criptare CCA-sigur este întotdeauna CPA-sigur?
- ▶ **Răspuns:** DA! Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cpa}}(n)$ este $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n)$ în care $\mathcal{A}$ nu folosește oracolul de decriptare.
- ▶ **Întrebare:** Un sistem de criptare determinist poate fi CCA-sigur?
- ▶ **Răspuns:** NU! Sistemul nu este CPA-sigur, deci nu poate fi CCA-sigur.

Securitate CCA - Criptare multiplă

- ▶ În definiția precedentă am considerat cazul unui adversar care primește **un singur** text criptat;

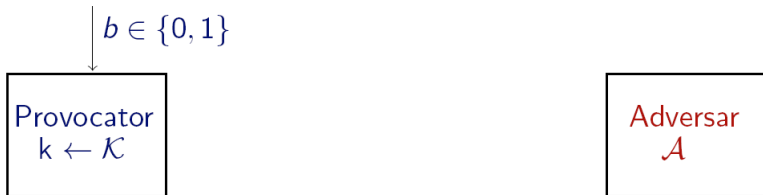
Securitate CCA - Criptare multiplă

- ▶ În definiția precedentă am considerat cazul unui adversar care primește **un singur** text criptat;
- ▶ În realitate, în cadrul unei comunicații se trimit **mai multe mesaje** pe care adversarul le poate intercepta;

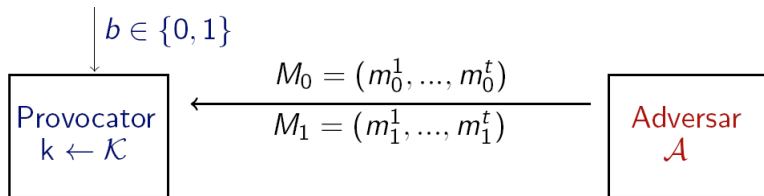
Securitate CCA - Criptare multiplă

- ▶ În definiția precedentă am considerat cazul unui adversar care primește **un singur** text criptat;
- ▶ În realitate, în cadrul unei comunicații se trimit **mai multe mesaje** pe care adversarul le poate intercepta;
- ▶ Definim ce înseamnă o schemă sigură chiar și în aceste condiții.

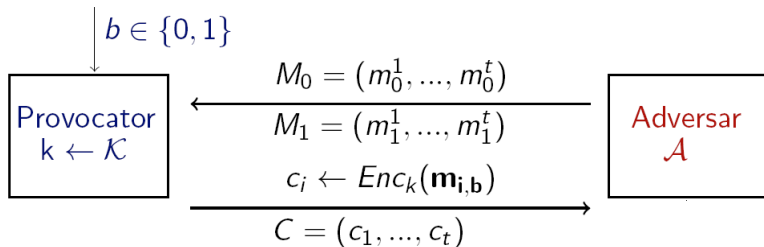
Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n)$

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n)$

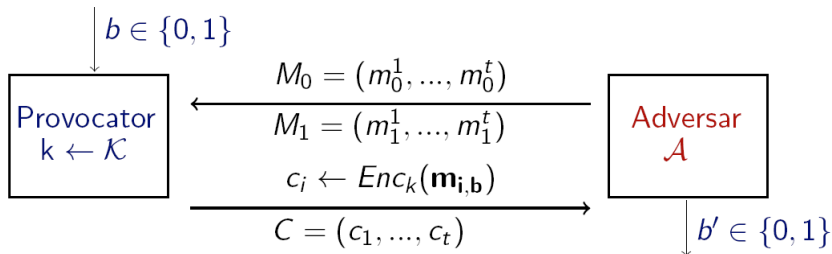

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n)$

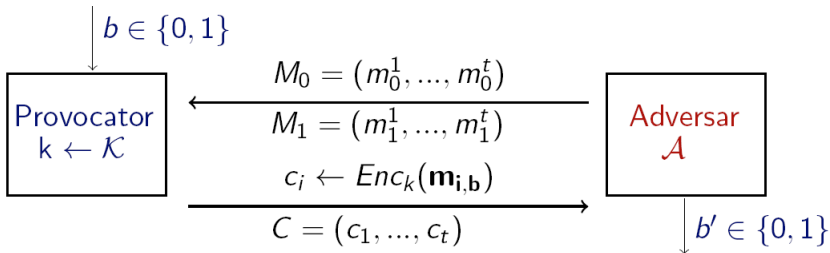

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n)$

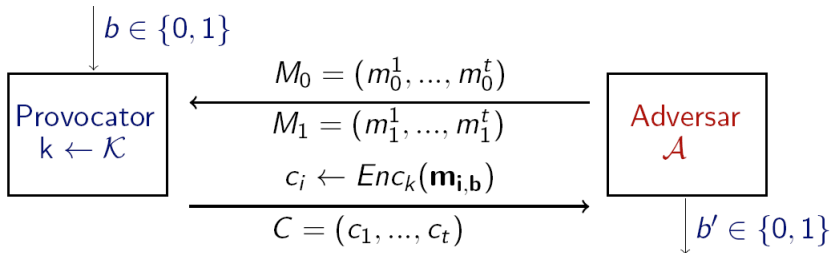
- Pe toată durata experimentului, $\mathcal{A}$ are acces la oracolul de criptare $\text{Enc}_k(\cdot)$ și la oracolul decriptare $\text{Dec}_k(\cdot)$ cu restricția că nu poate decripta $c_1, \dots, c_t$!

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n)$

- Output-ul experimentului este 1 dacă $b' = b$ și 0 altfel;

Experimentul $\text{Priv}_{\mathcal{A}, \pi}^{\text{cca}}(n)$

- Output-ul experimentului este 1 dacă $b' = b$ și 0 altfel;
- Definiția de securitate este aceeași, doar că se referă la experimentul de mai sus.

Important de reținut!

- ▶ Securitate CCA $\Rightarrow$ securitate CPA $\Rightarrow$ securitate semantică
- ▶ Schemele deterministe nu sunt semantic / CPA / CCA sigure